

Parlant amb la pianista i compositora Mine Kawakami

H.G

Elles encontres i les troballes a la vida són, de vegades, completament màgiques i això precisament és el que em va passar a mi quan l'Existència mateixa em va posar al camí la pianista i compositora Mine Kawakami (Nagoya, Japó, 1969), a qui vaig conèixer ni més ni menys que a un *tablaó* flamenc a Granada i que és una dona realment especial: parlant un castellà gairebé perfecte (que va aprendre per necessitat, quan va arribar al nostre país sense parlar ni una paraula i després que li robessin diners i equipatge i haver de sobreviure al carrer amb l'ajut d'un home que no la coneixia), i després d'haver ofert un concert inoblidable titulat amb el suggestiu nom de *88 Colores Para un Piano* el passat 29 de juliol al Nuevo Teatro Lara de Madrid, em va concedir l'exclusiva d'una petita entrevista que també és un diàleg entre amics, perquè encara que he coincidit amb ella (i amb la seva parella, el poeta Rafael Pérez Castells) molt poques vegades, sembla que ens coneguéssim des de tota la vida. I és que, més enllà de la seva màgica música per al piano que evoca sensacions i sentiments de tota mena, Mine ha compost també algunes bandes sonores per distints elements i entitats, i jo no em puc resistir a demanar-li unes quantes coses al respecte, que resulten d'allò més revelador i sorprenent fins i tot per mi mateix.

Pregunta. Començant precisament per això: ¿quines bandes sonores has compost?

Resposta. Bé, encara no he fet cap llargmetratge, i això que és una cosa que m'agradaria molt i que tinc moltes ganes de fer. De moment, he fet feina sobretot per a la televisió: documentals, peces petites pel canal NHK del Japó; i el més important: els dibuixos animats. Sí, m'agraden els dibuixos animats (petita rialla)! La sèrie que porta música meua es diu *Morizo and Kikkoro*, i està prou bé. És una manera diferent de fer feina.

P. Respecte a la feina, tu ets una pianista molt àgil i diferent, i conjugues estils i tècniques ben distintes: música cubana, japonesa, clàssica... ¿D'on surten les teves idees musicals?

R. Bé, pensa que jo vaig estudiar piano, no composició, encara que també em considero compositora. Sobretot, em va marcar molt tota la música clàssica alemanya, tota la teoria d'allò que anomenem "música clàssica", perquè per a mi, el més important és l'harmonia, i això es nota molt als meus treballs. ¿No ho trobes?

P. Ja saps que a mi m'encanten els teus treballs (rialla seva i meua). Parlant de cinema: ¿quins directors t'agraden respecte a l'ús de la música a les seves pel·lícules?

R. M'agrada moltíssim el xinès Zhang Yimou, precisament per aquest ús de la música tan particular, tan seu: no té cap estridència, cap so fora de lloc. M'agraden molt, per exemple, *La Linterna Roja* (*Da Hong Deng Long Gao Gao Gua*, 1991, que té música de Naoki Tachikawa i Jiping Zhao) o *¡Vivir!* (*Huozhe*, 1994, també de Jiping Zhao) per això. També m'agrada molt el primer Almodóvar, els dels primers temps que feia servir aquelles cançons tan estranyes però tan encertades.

P. ¿I els compositors?

R. Mhmmm... (dubta durant un instant, sense deixar de riure). Doncs... bé, ho diré: Tôru Takemitsu! (rialla forta: Takemitsu era sens dubte el compositor japonès més conegut, qui feia feina habitualment amb el director Akira Kurosawa) I no, abans que ho demanis, no és perquè sigui japonès... bé, o potser sí: Takemitsu és, literalment, el compositor de l'espai. Té a veure amb el zen, amb aquest espai que... És com viure entre dos sons. M'explico?

P. Per descomptat (escoltant les composicions de Mine ningú no deixa de percebre aquestes subtilitats de sons entre notes i de relacions entre l'espai i la música... i tampoc és gens estrany que Takemitsu estigui a les seves preferències). Algú més?

R. Sí, em va agradar molt A. R. Rahman a *Slumdog Millionaire* (Danny Boyle, 2008), tant les melo-

dies com les cançons eren delicioses, encara que he de dir que a mi no m'agraden gens els musicals. Tot és massa artificial, massa estrident! De vegades, a Hollywood fan servir massa notes, massa sons.

P. No ets l'única que es queixa d'això, t'ho puc assegurar (no és convenient generalitzar, i Mine mateixa tampoc no ho fa, però és cert que unes quantes veus s'han queixat sempre de les estridències de Hollywood pel que fa tant a les imatges com a la música). Parlant de composició ¿et sembla que és fàcil compondre per al cinema?

R. No, és clar que no. La composició és tota una feina que de vegades resulta molt complexa... Jo mateixa he compost també, per exemple, per poesies de Rafael ("I molt bé!", diu ell orgullós), i no és senzill. De fet, una de les idees que tinc ara al cap és la de compondre cançons, és a dir, fer jo mateixa lletra i música. Cada tasca és diferent, i cada una d'elles té les seves dificultats.

P. De fet, al teu darrer concert ens has ofert una peça que és ni més ni menys que la banda sonora composta per a un eclipsi.

R. Sí, pel darrer eclipsi total de Sol que es va veure al Japó. Va ser molt emocionant, encara que jo no ho vaig veure en directe, però quan vaig veure per televisió les imatges, la reacció de la gent, em va sorgir de dintre. Veus? Aquesta música neix de l'emoció, sense preparar-ho, i això m'encanta.

P. Precisament, jo penso que la teva música és molt emocionant, i també molt espiritual. ¿Per què?

R. Ah, sí? (em mira amb ulls incrèduls) Espiritual... Sí, potser sí que ho és... ("És clar que ho és!", afegeix Rafael sense poder contenir-se, demanant perdó d'immediat amb un ampli somriure) Mira, jo sóc una persona que hi crec, en els miracles: als meus viatges m'han passat molts de miracles, com per exemple poder arribar a conèixer a Chucho Valdés a Cuba i tocar amb ell, o també quan vaig arribar a Espanya. Mira, ara mateix, faig un concert

anual al temple Kiyomizu del Japó, un temple centenari on mai no ha tocat cap artista més, i és un èxit. També ho faig a Butai, un concert de vespre per 200 persones, i amb la meua música procuro acompanyar la naturalesa, i a la gent li agrada.

P. Val la pena que et conti una cosa més, que t'agradarà (Rafael, sense deixar el somriure, li dona una petita empenta a Mine): ¡Mine composa cuinant!

R. ¿Com? (poso cara de sorpresa, i ella em contesta llevant-li importància). Bé, sí, és cert... Als descansos, quan he d'aturar-me de tocar, m'agrada cuinar, és com un petit ritual, piano i cuina estan molt relacionats per a mi. De fet, una vegada vaig intentar deixar el piano per una lesió i fer-me cuinera, i no em sortia bé, necessitava la combinació dels dos elements.

P. Ostres... ¿i no es podria fer res amb això? Tal vegada barrejar música i gastronomia.

R. El fet és que sí, ja tenim plans (torna a somriure): amb el cuiner Jordi Esteve, del restaurant Nectarí de Barcelona, volem fer un menú especial combinant plats i música. I al Japó vaig fer una cosa semblant, una cata de vins combinant maridatge i música i he de dir que el resultat és deliciós (rialles).

P. Segur... I ara, doncs, a part dels teus concerts i d'esperar l'oportunitat de poder fer feina a una pel·lícula, ¿quins són els teus plans relacionats amb la composició?

R. Doncs una cosa que també és ben especial: tinc la satisfacció de ser la pianista oficial del proper Xacobeo, la qual cosa significa entre altres esdeveniments fer més de vint concerts a un escenari mòbil que anirà des de Roncesvalles fins a Santiago de Compostela... i també, és clar, el compromís de fer música per documentals! Com pots veure, no em falta feina... (més rialles) encara que torno a repetir que m'encantaria fer música específicament per una pel·lícula: estic esperant cridades de directors! ■